

VENDÉGLŐS: UJSÁG

MAGYARORSZAGI VENDÉGLŐSÖK
ÉS KORCSMÁROSOK ÉRDEKEIT
FELŐLELO FÜGGETLEN SZAKLAP

SZERKESZTOSEG ÉS KIADÓHIVATAL BUDA-
PEST, VI. KERÜLET, EÖTVÖS-UTCA 28. SZÁM

// MEGJELENIK // / ELŐFIZETÉSI ÁR /
// HAVONKÉNT 1-SZER // EGÉSZ ÉVRE 8 KOR.

EXCELSIOR

AZ
TÁP

EXCELSIOR TÁP SÖR

DREHER ANTAL SERFŐZDEI RT.
BUDAPEST-KÖBÁNYA

LEGJOBB A
VILÁGON!

BUDAPEST-
KÖBÁNYA

Az 1909. évi párisi világiállításán
collective a legnagyobb érermel ki-
tüntetést nyert. — Fennáll 1854 óta

Állami nagy aranyérem 1906-ban.
Disz-okmány 1885. — Jurytag 1896.
Iparegyesületi aranyérem 1911-ben.

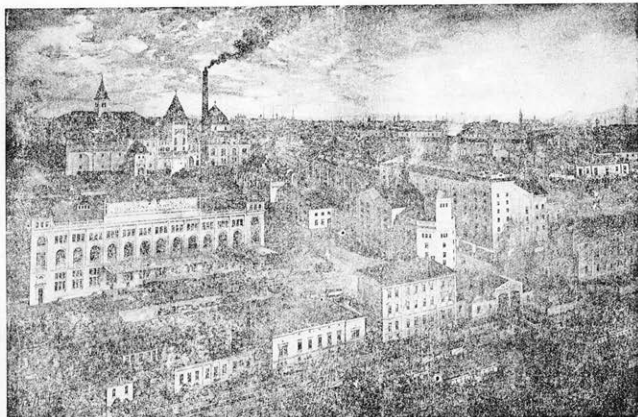

Első Magyar Részvénytserfőződe

Központi iroda:
X. Külső Jászberényi-ut 11
Telefon : 52—58.

Budapest-Kőbánya

Városi iroda:
Budapest, VIII. kerület,
Esterházy-utca 6. sz.

A legújabb technikai berendezésekkel fel-
szerelt serfőződe évi gyártási képessége:

1,000.000

hekto-
liter.

Ajánlja: Ászok (világos és sötét), Király (világos), Márciusi (világos), Márciusi (sötét, bajor mód), Udvari (világos, pilseni mód), Kétszeres márciusi (világos, sötét), Bak és a Tavasszi részvény-sört

Sörmegrendelés Budapestre:

VIII., Eszterházy-utca 6. szám alatti hűtőházból. Telefon :
József 4—29
Angyalföldi jégveremből: Mohács-utca 1571—17. szám. Te-
lefon : 115—85
Budai jégveremből: 1., Krisztina-körút 107—109. szám. Te-
lefon : 43—40

Sörmegrendelés vidékre:

Központi iroda: Külső Jászberényi-ut 11. Telefon: 52—58,
52—60, 135—99
Erzsébetfalvai sörraktár: Határ-utca 6. szám. Telefon: József 30—36
Kispesti sörraktár: Wekerle-u. 3. Telefon: József 30—38
Újpesti főraktár: Váci-ut 8. Telefon: 54—70

Saját töltésű palacksörök. Palacksősorostály telefonszáma: 56—58.

Az ország minden nagyobb vidéki városában sörraktárosok által vagyunk képviselve.

Fővárosi Sörfőző R. T. KÖBÁNYÁN

minden tekintetben
elsőrangú sörfőzde

Gyártelep és központi iroda:
Budapest, X, Maglódi-ut 47.
Telefon: 52-50, 52-51, 52-52

Városi iroda:
Budapest, V, Erzsébet-tér 5.
Telefon: 150-08, 86-27

A KONYHÁBAN

a legnagyobb megtakarítást érhetjük el, ha a

Dr. Oetker-féle gyártmányokat
sütőport, vaníliacukrot, puddingport használjuk

A bevásárlásnál ügyeljünk az ismert védjegyre:

okos

f e j

T
Ö
R
L
E
Y

T
Ö
R
L
E
Y

Talisman Casino Réservé Gout et Américain

Szt. István

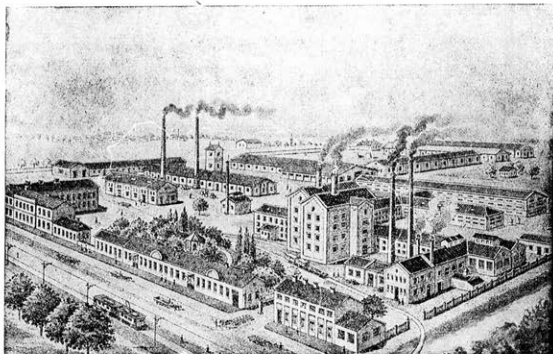
Temesvári Polgári Sörfőzde

Részvénytársaság

Alapítási év
// 1868 //

Különlegesség:
Dupla maláta
Corvinsör

CÍFKA JÓZSEF

Pincegazdászati cikkek szaküzlete
Az összes vendéglősipari szak-
cikkek raktára. / Telefon 28-92.

Budapest, V.,
Vilmos császár-ut 48

Árjegyzék ingyen.

A Borászati és pincegazdászati kiállításán aranyéremmel lett kitüntetve!

jégszekrények és sörkimérő-készülékek

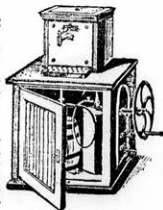
szénával vagy légnymással. Jelentékeny jégmegtakarítás!

A m. kir. **Hennenfeld-féle** szabalm,

Budapesti, Gróf Zichy Jenő-utca 5. szám (Váci-körút mellett.) Alapítói 1855.

Telefon 114-29.

Sőr- és borkimérőpultok, kimérőcsapok, vezetékek s az összes szerelvények. Az eddig létező jégszekrények, csaposak cinbádoggal vannak burkolva, rozsdásodnak, oxidálódnak, piszkolódnak, mindig javításnak vannak kitéve, míg a HENNEFELD-féle jégszekrényeknél ez ki van zárva, mert azok műköléppel vannak burkolva. A jégtartó alatt horganylemezzel vízgyűjtő van az olvadt jégviznek, a jég szárazon marad, ezáltal 60% jégmegtakarítás.

ORSZÁGOS VENDÉGLŐS: UJSÁG

MAGYARORSZAGI VENDÉGLŐSÖK
ÉS KORCSMÁROSOK ÉRDEKEIT
FELŐLÉLŐ FÜGGETLEN SZAKLAP
SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL BUDA-
PEST, VI. KERÜLET, EÖTVÖS-UTCA 28. SZÁM

// MEGJELENIK // ELŐFIZETÉSI ÁR //
// HAVONKÉNT 1-SZER // EGÉSZ ÉVRE 8 KOR.

Országos beszerzési központokat!

ok mulasztás után végre megalakult a budapesti vendéglősök és korcsmárosok beszerzési központja és november hó elsején már meg is kezdte működését. Megtörtént tehát az első lépés az irányban, hogy a magyar vendéglősök háború sorsán, illetve csak egyik energiáikat emésztő baján: az anyagbeszerzés gyötrelmes nehézségein segíteni próbáljanak a szervezkedés révén.

Nem szorul magyarázatra az a szomorúan tudott tény, hogy a magyar vendéglősök és korcsmárosok ezer és egy bajának sorában milyen súlyos, üzemetek és existenciáikat sorsvasztó mizéria az anyagbeszerzés. Reggeltől napestig való lótas-futás, az áruzsorával való keserves küzdelem, az ételkészítés-jegyrendszer utvesztőiben való idegölő tévelygést kénytelen végigszenvedni a vendéglős ipar, ha csak nem akarja levonni a végső konzekvenciát: az üzembeszűntetést. Tévédés volna azonban azt hinni, hogy az önként vállalt anyagbeszerző kálváriát megváltáshoz vezet. A derék magyar vendéglősök és korcsmárosok száza a tanunk reá, hogy számtalan esetben hiábavaló minden küzdelem a háborús mizériákkal szemben. Lótas-futás, elkéseredett harc a piaci uzsorával és közéleti rendeztelességgel, végeredményben mégis existenciák tönkretartásához vezet. Látva ezeket az áldatlan állapotokat, számolva azoknak következmé-

nyeivel és előre látva a végső veszedelmet, mi már intő szóval régen propagandát szerveztünk annak az eszmének, hogy a magyar vendéglős ipar beszerzési központok megteremtésével igyekezzen védelmi zónát teremteni a háborús mizériák ostromgyűrűjében szorongó existenciája körül. A propagált eszme hosszú ideig a falra hányt borsó szomorú szerepét viselte. Azután jöttek a lemondó közlegyintések: „Ugyis hiába, no meg már késő is”. Hiszen értjük mi, méltányoljuk is a magyar vendéglősipar keserű reménytelenségét, mely energiákat, munkakedvet ernyesztő hatással nehezíti a magyar vendéglősök és korcsmárosok kedélyére. Valóban nem rózsaszínű az existenciájuk láthatára, sőt sötét gondoktól árnyékolott. Ám még sem osztottuk és nem is helyeseltük azt, hogy jogos csüggedésükben egyáltalán nem próbálkoztak meg eddig annak a tervnek megvalósításával, mely a beszerzési központok megteremtését szorgalmazta.

A végső veszedelmek idején, ha megkésem is, de még sem későn, felocsudott a reménytelenségbe kábult magyar vendéglősipar és megteremtette az első beszerzési központot. A bajokkal bátran szembeszálló érellyességnek ezt a felvilágosítást örömmel üdvözöljük. Végre felismerték ezzel a praktikus utat, amely azzal a jogos reménységgel biztat, hogy a közélettel még is anyagbeszerzés szaharaján tikkaftan és roskadozva vánszorgó magyar vendéglős ipart egy jobb existencia oázisához vezeti. De ha örömmel üdvözöljük is az első központi fecskét, még sem hiszünk, hogy az az egy fecske nyarat csinál. Pedig a nyárnak el kell

következnie, mert az örök télben üzembeszárásig dermednek a magyar vendéglősök és korcsmárosok. Ez a nyár, ez a sóvárogva sóvárgott jobb idő azonban csak úgy léphet a küszöbökre, ha az anyagbeszerzési központokat országos szervezetekké szélesbítik.

Abban az időben, mikor az anyagbeszerzési központok ügyében csüggedést nem ismerve váltogatunk kezünkben az illetékes tényezők ajtajainak kilincsét, a közélettel még is hivatalos vezéréj előtt nem egyszer ki is mondtuk a fejt kifejezett véleményünket. Sok meg nem értésre, még több balvéleményre akadunk, melyek azt hangoztatták, hogy hiszen v i r u l n a k a magyar vendéglősök és p o m p á z n a k.

— Mélyen tisztelt uram, — mondtuk az egyik vezérnek — engedje meg, hogy arra a véleményére, hogy a magyar vendéglősöknek milyen jól megy a soruk, egy anekdotával feleljünk. Megy a paraszt az utcán és szembetalálkozik egy csoport sétéra indult kispallal. A „fogós” eszi magyar megcsopálja az üstökét és odaszól a mellette baktató „egykomájához”: „Sohogy sem megy a fejembe, sógor, hogyan lehetséges az, hogy bár a papoknak nem szabad megfeleleségedni, mégis annyi a kispap?” Hát, mélyen tisztelt uram, körülbelül ugyanilyen a logikája annak a véleménynek is, hogy a magyar vendéglősök és korcsmárosok heje-hujás jó napjaiknak kell lenni, mert hiszen sokan vannak és még mindig vannak. Mi, akik a sokat hányódó, száz bajjal küzdő iparágunk életerén tartjuk az ujjunkat, már régen tudjuk, hogy láz emészt, olyan magas foku belső tűz, mely el-

sorvasztja, ha nem sietnek a segítségére. A magyar vendéglőiparnak nem azért marog még az arca, mert majd kicsattan a jóléttől, hanem mert bomlasztó láz kergeti az arcába a kevés vérért.

Vendéglős-ipar

A vendéglői étkezés újabb szabályozása

Budapest székesfőváros tanácsa 91486/1917—VIII tan. sz. alatt a m. kir. miniszteriumnak 4207/1915. M. E. számú és az Országos Közéletmezei Hivatal elnökének 79.293/1917. számú rendeleteiben nyert felhatalmazás alapján vendéglőkben, szállodákban, kávéházakban, kávétermekben, kifőzökben, penziókban, egyesületi jellegű és más hasonló étkező helyiségekben ételkiszolgáltatásra nézve a következő rendelkezéseket léptette életbe:

1. Minden étkezésnél az étkezési vállalat által szabadon megállapítható legfeljebb kétféle levest, kétféle husfajtából való ételeket és kétféle tésztaneműt szabad készíteni és kiszolgáltatni.

2. Külön husfajtának számít — és pedig akár meleg, akár hideg állapotban, akár mint konzerv — a marha, borjú, sertés, juh, kecske, ló, házinyul, szárnyas és a vad husa. A hentesáru szintén külön husfajtának számít.

Nem számítanak húsételnek a hal, továbbá a következő állati melléktermékekből készült ételek: az agy- és gerincevél, nyelv, tüdő, szív, máj, hasnyálmirigy (fehérmáj), kedezsmirigy (borjúmirigy), Bries, pacal, borjúfodor, lép, vese, tőgy, orr, csont (csontvelő), marhakaró, borjúfej, borjúláb, sertésfej, sertéskaró és sertésbörke (kocsonyahús).

Nem számít végül húsételnek az olyan ételmenü, amely egy személyre számított adagban összesen legfeljebb 50 gramm húst vagy hús-neműt tartalmaz.

3. Ugy a déli, mint az esti étapon mindkét husfajtából összesen csak négyféle kész húsétel szerepelhet.

Ezenkívül mindkét husfajtából szerepelhet összesen négyféle rögtönzött húsétel, ezek azonban az étlapon áráikkal együtt szintén felsorolandók.

4. Minden étkezésnél egy személynek legfeljebb egy húsételt szabad kiszolgáltatni.

5. Zsirban, vajban vagy olajban kirántott ételeket, továbbá burgonyát és tésztaneműeket zsírban, vajban vagy olajban bármely módon kisütni és mártásokat olaj hozzáadásával készíteni és felszolgálni tilos.

6. Egy adag húsételnél a tiszta húsuly felszolgált állapotban körülbelül 15 dekanál kevesebb nem lehet.

Ez a súly azonban nem vonatkozik a villásreggeli gyanánt (déli 12 óráig) kiszolgált húsételekre.

7. Minden húsételhez (szárnyasokat kivéve) — külön ár felszámítása nélkül — főzelékköretet, illetve az e helyett szokásos köretet vagy mellékletet (burgonya, galuska, tarhonya stb.) kell hozzáadni. E köretek a vendéglői étlapon felsorolandók és a vendég azok közül szabadon választhat.

8. Az I. szakaszban említett kétféle tésztaneműből az egyiknek mindenestre főtt tésztának vagy felfújtnak kell lennie.

A főtt tésztából egy adag sulya körülbelül 15 deka, sült tésztából és felfújtból pedig körülbelül 12 deka legyen.

Főtt tésztáért egy egész (10 dekák) lisztjegy-szelvény, sült tésztáért és felfújtért pedig csak egy fél szelvény szedhető be a vendégtől.

Torták és mindenféle cukrászati termények kiszolgáltatása korlátozás alá nem esik, ezekért azonban — még ha házilag készültek is — lisztjegy-szelvény nem követelhető.

9. Minden vendéglő és hasonló nyilvános étkező köteles a déli és esti étlapon legalább egyféle főzeléket húsfeltétellel adni. A főzelék nemét az étlapon meg kell nevezni. E főzelék sulya körülbelül 30 dekanál, a vele együtt adandó húsfeltét sulya pedig körülbelül 6 dekanál kevesebb nem lehet. Ára 2 korona 80 fillérenél több nem lehet.

10. Minden vendéglő és hasonló nyilvános étkező tartozik délben 12

órától délután 3 óráig és este fél 8 óráig ültetlárásig polgári terítéket adni, amelyet az étlap lelelelejen kell közölni. A polgári teríték ételeit a szokásos módon megnevezve az étlapon egyenként fel kell sorolni (pl. burgonyaleves, paradicsomos káposzta borjúsült-feltéttel, lekváros metélt). Az étlapon köztét fogást, ha kifogyott, csak egyenértékű más fogással lehet fölcserélni. Egy teríték egy személyre szól.

A déli teríték fogásai és legmagasabb árai a következők: leves, főzelék húsfeltéttel és tészta, 4 korona, vagy leves, hús főzelékkerettel és tészta, 6 korona.

Az esti teríték fogásai és legmagasabb húsfeltéttel és tészta, 4 korona, vagy előétel, hús főzelékkerettel és tészta (vagy előétel helyett sajt, vagy gyümölcs) 6 korona.

A leves mennyisége 2 deci; a leves „üresen” nem adható, hanem tésztával, zöldséggel, főzelékkal vagy más alkalmas hozzáadással. A húsétel sulya 10 deka, a hozzá tartozó főzelékköret 15 deka, a főzelék húsfeltét a 9. szakasz értelmében adandó. A tészta 15 deka főtt, vagy 12 deka sült tészta vagy felfújt. Az előételben 5 dekanál több húsféle nem lehet. A sajt sulya, ha pulva, legalább 4 deka, ha kemény, legalább 5 deka.

A vendéglős a söntésben a 4 K maximális árban meghatározott polgári terítéket köteles adni; a vendéglő többi részében adhatja étlapon mindkét felsorolt terítéket, de a kettő közül az egyiket saját választása szerint mindenestre adni köteles. Szállodai vendéglőkben a polgári teríték kiszolgáltatása csak a helyiségeknek megjelölt részében kötelező. A Tanács azonban kötelezhet bármely étkezési üzemet arra, hogy az olcsóbb terítéket okvetlenül kiszolgáltassa.

A polgári teríték mellett drágább teríték is adható.

A terítékadás kötelezettsége alól az illetékes kerületi elöljáróság felmentést adhat olyan kis étkezőhelyiségeknek, amelyekben a fent előírt terítékek meghaladják a rendszerint odajáró közönség igényeit.

11. Az étel és italok árát az ét-

lapon félre nem érhető módon ki kell tüntetni. Az étlapon kitüntetett árakhoz pót díjat semmiféle címen (zene, előadás stb.) sem szabad hozzá számítani. Külön díj nem számítátható fel továbbá azért sem, mert a vendég szeszessítalt nem fogyasztott.

Azoknak az ételnek a rendelkezéséről, amelyeknek ára adagunkint az étlapon ki nem tüntethető (pl. hal nagyság szerint, gyümölcs, sütemény és egyéb különlegességek) a vendéget azoknak áráról előzetesen kell tájékoztatni, vagy az árat a tárla (tányérra) helyezett cédulán kell jelezni.

12. Minden vendéglő és hasonló nyilvános étkezőhelyiség tulajdonosa köteles az ételnek és azok árának jegyzékét olyképen kifüggeszteni, hogy az már az utcáról is olvasható legyen. A jelen hirdetőményt az annak bevezetésében említett minden étkezőhelyiségben feltűnő helyen állandóan kifüggesztve kell tartani. Hirdetőmény példányok a kerületi eljárárságoknál díjmentesen kaphatók.

13. Minden vendéglőben és hasonló nyilvános étkezőhelyiségben a vendég részére a fogyasztott cikkekéről jegyzéket (számolólapot) kell kiállítani ét átadni, amelyn a vendég kívánságára af elszámított összegek mellé a fogyasztott cikkek nevét is fel kell jegyezni.

14. Minden vendéglő és hasonló nyilvános étkezőhelyiség tulajdonosa tartozik étlapiját hetenkint egyszer a székesfővárosi vásárigazgatóság (IV. Gerlőczy-utca 11.) beküldeni.

15. Ezek a rendelkezések 1917 november hó 19-én lépnek életbe. Ezzel egyidejűleg hatályukat veszítik a vendéglői étkezés szabályozásáról 1916. évi október hó 24-én 90.859—1916. VIII. szám alatt kiadott tanácsi rendelkezések.

16. Aki e rendelkezéseket megszegi vagy azokat kijátssza, hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. A kihágások elbírálására a kerületi rendőrkapitányságok illetékesek.

**Jegyezzünk
hadikölcsönt!**

A menürendszer

Az egységes étlap és az egységes menürendszer már régi jelszava az „Országos Vendéglős Újság”-nak. Egy kis kötetet tenne már ki azoknak a cikkeknek tömege, melyeket az egységes étlap és egységes menürendszer érdekében megjelentettünk. Részletetünk is, sőt étlap-reprodukcióval illusztráltak is, hogyan képzeljük el a legraktikusabb az egységes étlapot.

Ezt az utalásunkat az a körülmény tette időszerűvé, hogy immár megvalósult az egységes étlap a menürendszer formájában, melyet a közéletmelzési hivatal e hó 12-ikétől kezdődő érvényvel elrendelt. Eszerint kétféle menü lesz: a rendes éttermekben hat koronás menü, amely áll: leves, hus, főzelék és tészta; a sőtésben és a kisebb kocsmaokban három koronás menü, amely áll: leves, és vagy főzelék feltéttel (a feltét legalább 6 deka hus), vagy leves és tészta. Az előkelő szállókra és nagy éttermekre az olcsó menü felszolgálása nem kötelező. Az étlapokon naponként csak kétféle hus szabad tálalni. A húsételek közé nem számítják a hal- és a belsegélylékből készült ételeket.

Hát mi semmi esetre sem így képzeljük, nem így terveztük és nem így formában óhajtottuk. Bizonyosak vagyunk benne, hogy a magyar vendéglősök és kocsmaárok sem így kontemplálták. Az a menürendszer, melyet a háborus magyar közéletmezés vezető fórumai megteremtettek, nem egységes étlaprendszer, hogy az legyen, ahhoz még több lényeges hibát kellene belőle kiküszöbölni. Ilyen hibája a most életbeléptetett menürendszernek, hogy különbséget tesz polgári és nagyvendéglő között. Ez a kategorizálás semmi esetre sem az egységesség elvében fogant. A másik szerzői hibája az új rendszernek a menüárak, amelyek csak úgy lennének méltányosak, ha az illetékes közéletmező hivatalok gondoskodnának arról, hogy a vendéglők és kocsmaák maximális áron jussanak élelmicikkhez, meg arról, hogy egyáltalán hozzájussanak. Míg ez irányban nem történik szá-

náló lépés, addig a menürendszer nemcsak hogy nem old meg közéletmező problémákat, hanem új méltánytalanságokat és existenciális bajokat zúdít a magyar vendéglőkre és kocsmaákra, melyek pedig már ugy is az üzembeszárásig rogyadoznak a háborus terhek nyúga alatt.

A sörrelátás bizonytalansága

hozzáértők, akik körébe, sajnos, nem mindig tartoznak a hivatalos körök, tisztában vannak azzal, hogy a magyar vendéglős és kocsmaák létét a sörhíány, a megnyomorított sörgyártás gyökereiben támadja meg. A vendéglősipar ugyanis a mai beszerzési árak mellett az ételminimális nem keres semmit és csakis az ital volna az a forrás, melyből tikkadt, a háborus élelmiszerüzemre hinárjában fúldokló existenciája még valami csekély életereót szívhathat magába. Már most mi történik. Az, hogy a kormány nem siet egy fontos iparág támogatására, hanem érthetetlen tétlenséggel szemléli annak fokozatos összeomlását. Ennek a kormány-néllencsiának egyik jellemző tünete az a huzavona is, amely a sörgyárak számára megalapított egy esztendő (1917—1918-iki) árpakontingens körül folyik. Nagy keservesen megszabták a sörgyárak számára 240.000 métermázsára árpát, de ennek az árpamennyiségnek feldolgozására vonatkozóan még nem történt döntés, még nem határozták el, milyen kvantumban használhatják fel a sörgyárak.

Ebből a tényből nem egy veszedelem származhatik a magyar vendéglősiparra. Legelső sorban az, hogy megtörténhetik, hogy ha az árpakontingens kedvezőtlenül ütnek ki, a kormány egyszerűen ráteszi a kezét a sörgyártás céljára kitalált árpamennyiségre. Már pedig, hogy ez mit jelentene, azt talán még egy laikusnak sem kell magyarázni. Egyesek és nyílt tönkretétele lenne

ez a magyar vendéglősi iparnak, mely már az árpa-kvantum feldolgozási engedélyének halogatása következtében is pótolhatatlan károkat szenvedett.

A magyar vendéglősök és korcmárosok számára nem marad más hátra e pillanatban, mint bízni a Háditermény r.-t.-ban, hogy kezükre bízott sorsát szíven viseli és mindent elkövet, hogy ily csapás rá ne zuduljon.

Mi pedig kötelességszerűen sürögintézkedést kérünk és követelünk. A kormány elsőrendű kötelessége, hogy a Pató Pál-rendszernek, a „rá érnék még” jelzést valló halogatásnak immár vége szakadjon és a két rokonipar: a vendéglős és söripar egzisztenciális érdekeinek lelkiismeretes mérlegelésével végre valahára napvilágot lásson az a rendelkezés, mely a sörgyárak számára megszabott 240.000 métermássa árpa feldolgozását lehetővé teszi. Ennek a rendelkezésnek azonban most már egy napot sem volna szabad késnie, mert minden egy napos halogatás gyogyíthatatlan sebeket üt a magyar vendéglős- és söripar létén.

Az Első Magyar Részvény Serfőzde félszázados jubileuma

November hó 17-én nemzetiszíni lobogó hirdette az Első Magyar Részvény-Serfőzde gyár- és igazgatósági épületének ormain, hogy a gyár fennállásának ötvenedik évfordulóját ünnepli. Ez a jubileum nemcsak a félszázados ünnepet üli sörgyárnak emlékezetes napja, hanem az egész magyar söriparnak és vendéglősiparnak is. Az Első Magyar Részvényserfőzde fennállásának félszázada párhuzamosan hulladt a magyar söripar és vendéglősipar fejlődésének és felvirágzásának történetével, melyben a jubiláns sörgyár gazdag eredményeket felmutató tényező volt és e két iparág fellendülésének egyik előmozdítója. A ritka évfordulót nemes szerénységgel, zaitalanul ille meg az Első Magyar Részvényserfőzde, mely fennállása ötven

esztendejének történetét évi rendszeres közgyűlésének keretében ismertetette. Ebben az ínnapi jelentésben szerényen meghúzóva beszédes számok hirdették, hogy a félszázados viruló sörgyár jubileuma alkalmából mily összegekkel áldozott a jótékonyágnak. Szébb és az Első Magyar Részvényserfőzde multájához és jelenéhez jobban illő emlékek nem is örökíthette volna meg örömménepe a jubiláló sörgyár, melynek fűdőzőli sorához a legjobb kívánságokkal az Országos Vendéglős Újság szerkesztőse is csatlakozik.

A jubileumi közgyűlésről az Első Magyar Részvény-Serfőzde a következő jelentést bocsátotta közre:

Az Első Magyar Részvény-Serfőzde november 17-én tartotta **Kunz Jenő** dr. enklölete alatt ötvenedik rendszeres közgyűlést, mely mely sajnálattal vette tudomásul, hogy az igazgatóság volt elnöke: dr. **Schmidt József**, más közérdekű elfoglaltsága miatt az év folyamán lemondott. Elhatározta, hogy a volt elnök rendkívüli érdemeit, amelyek a vállalat nagyszabású fejlődésében nyertek tetest, — a közgyűlés halála jelűli jegyzőkönyvében megörökíti. Kegyelettel ádozott azután a közgyűlés **Németh Titusz** évközben elhalt alelnök és régi érdemű igazgatósági tag emlékének. Elfogadták az igazgatóság jelentését és a nyereség felosztására vonatkozó javaslatokat, melyek szerint a részvényeseknek, úgy mint az elmúlt üzletévben, részvényenkint 250 K-t fizetnek ki; a szelvényeket a Magyar Országos Központi Takarékpénztár már folyó hó 19-étől kezdve beváltja. A segélyalapot a szokott módon 30.000 K-val és a nyugdíjalapot 20.000 koronával gyarapították. Az igazgatóságba újra választották **Kunz Jenő** dr.-t és megválasztották **Metzner Jenő** dr.-t és **Moiret Lajost**, a vállalat igazgatóit. A felügyelő bizottságot **Beck Lajos** megválasztásával egészítették ki. — Az ötvenéves jubileum alkalmából a vállalat nyugdíjalapját 400.000 kor. rendkívüli dotációban részesítették, hogy a nyugdíj 25 százalékkal fel-emelhessék és egyttal a nyugdíj intézményét a vállalat egyes érdemű munkásaira kiterjeszthessék. Ezenkívül a tisztviselőkre 300.000 K-t és a következő jótékonycélu adományokra, illetőleg alapítványokra 155.000 K-t fordítottak; a **magyar vendéglősök országos szövetségének a hátrahagyottak hátramaradottai részére 10.000 K, a magyar vendéglősök országos szövetségének az élesekkel özvegyei és árvái részére 10.000 koronát, a magyar vendéglősök ta-**

noniskolájának 2 utazási ösztöndíjalapra 10.000 K, a fővárosi szegényeknek tüzelőanyagára **Bárczy főpolgármester** kezelihez 10.000 K; a **Budapest X. kerületi közjótékonyági egyesületnek** alapítvány címén 10.000 K; a m. kir. államrendőrség nyugdíjpótló intézetének 10.000 K; a magyarországi hírlapírók nyugdíjintézetének 10.000 K; élesek magyar hírlapírók özvegyei és árváinak 10.000 K; a Máv. alkalmazottainak kórháza részére 10.000 K; a **Stefánia gyermek-kórháznak 2 ágyalapítványra 8000 K;** a **Poliklinika-egyesületnek 1 ágy alapítványra 6000 K;** a **Mentők egyesületének 5000 K;** a m. kir. posta- és távirat-alkalmazottak kórházának 5000 K; a „**Mikéfé**” közműves- és földművesképző egyesületnek 5000 K; a magyarországi munkások „**Gyermekbarát**” egyesületének 10.000 K; a kőbányai polgári és keresk. leányiskolának ösztöndíjalapja 5000 K; a kőbányai tanonciskolának ösztöndíjalapja 5000 K; a kőbányai iskolaszékek ösztöndíjalapítványra 5000 K; z. „**Ingyen-cipő**” egyesületnek 2000 K; az „**Ingyen-kenyér**” egyesületnek 1500 K; a kőbánya i. „**Ingyen-tei**” egyesületnek 1500 K; a „**Szeretet**” egyesületnek 1000 K; **Újságkiadó Tisztviselők Egyesülete 2000 K.**

Az Első Magyar Részvény-Serfőzde fennállásának ötven esztendejéről az alábbi történeti visszapillantást adta ki:

A részvénytársaság ötvenedik rendszeres közgyűlése a világháború szomorú idejére esett és ezért vállalta, hogy úgy mondjuk, a legszorosabb tunk a jubileumot teljes eszűben — családi körben — illi meg. Ehhez képest elmaradt ezuttal a vállalat történetének tervezett megírása is és csupán a magunk és hozzánk legközelebb állók számára jegyeztünk fel a monografia nyersanyagából néhány fontosabb adatot és néhány momentumot vettünk fel arról az állapotról, amelyben az ötvenedik év vállalatunkat találta.

Az Első Magyar Részvény-Serfőzde mint részvénytársaság 1867. évi november hó 15-én alapítottot, mikor az 1854 óta fennállott **Barber és Kluzemann-féle serfőzde** magához váltotta. A vállalat 1.500.000 forint alapitökével létesült, mely visszafizetések útján 900.000 forintra szállott le. 1915-ben az alapitöke 2.460.000 koronára emeltetett fel és jelenleg 4100 drb. egyenként 600 K-s részvényből áll. A részvények árfolyama általában állandó emelkedést mutatott. A legalacsonyabb árfolyam 410 K, a legmagasabb tőzsdéi jegyzés pedig 7100 K volt. Az évi osztlék sokáig 50—100 K körül mozgott, majd hosszú ideig 140 K, később pedig 250 K volt.

A részvénytársaság első alapítói és igazgatóinak tagjai voltak Barber Agost elnök, Basch J. Fülöp alelnök, Flesch Mór, Gschwind Mihály, id. Haggemacher Henrik, Kunig József, Medetz József, Schneider Antal, Vetsy Sándor. Kereskedelmi igazgató ugyanezok Waltersdorfer Vilmos és műszaki igazgató Natter Ferenc volt. Az elmúlt 50 év alatt pedig a vállalat elnökei voltak: Barber Agost, Kunig József, Brüll Miksa, Mendl István, Gomperz Károly, dr. Schmidt József és dr. Kunz Jenő; kereskedelmi és műszaki igazgatók pedig: Waltersdorfer Vilmos, Natter Ferenc, Ackermann Bernát, Hlást Károly és Moiret Lajos.

A vállalat mai igazgatóságának tagjai: dr. Kunz Jenő elnök, Glíck Frigyes, dr. Kovács Sándor, Kunz József, Wolfner József; a felügyelőbizottság tagjai: Basch Gyula, Gomperz Miksa, dr. Metzler Jenő, dr. Surányi Miklós, Sztányi Géza. Igazgató: Moiret Lajos.

A gyár évi termelése az átvétel alkalmával 120.000 akó volt és folyton emelkedve az 1912—13. évben már 654.160 hektóliter lett. Ez a termelés azonban, bár a gyár többször alakított át, a régi berendezéssel már nehezen volt teljesíthető, miért is az igazgatóság az egész telep nagyobb-szabású és alapos átalakítását és még nagyobb termelésre való képességéért vitte keresztül. E célból még a háború megelőző években nemcsak új főhőházat, hanem új hűtőházat, gépházat, kazánházat és új százköpcéket, valamint új fejtőházat építtettek.

Ezek az újépítmények és átalakítások világszerte elismert szakértők által jóváhagyott tervek alapján hajtották végre. Az általános tervezéssel a bajor királyi sörakadémia tanára: Ganzmüller Teodor bízott meg. A gépészeti berendezés ellenőrzése Schimaneke Emel műgyegeteni rendes tanár, az építkezések vezetésére dr. Hüttl Dezső műépítész, műgyegeteni tanár felügyelete alatt történt, míg az építkezést magát Pucher István műépítész és építőmester végezte.

A háború kitörése természetesen megávaltoztatta, hogy a vállalat további fejlesztésére vonatkozó minden tervet a jobb időkre kellett félretenniük. Tisztviselőink és munkásaink nagy igent jelenténi részét ugyanis katonának válték, a nyersanyagok beszerzése óriási nehézségekbe és korlátozásokba ütközött, olyannyira, hogy a termelést s ennek következtében a söréledést is a háború ideje alatt lényegesen redukálnunk kellett.

Magától értődik, hogy a vállalat minden lehetőséget kiakasztott, hogy ezekben a nehéz időkben is töle tölthetőleg biztosítsa az izem continuitását és vevőköreinek kielégítését, másrészt pedig, hogy alkalmazottairól s nevezetesen hadbavonult tisztviselőink

és munkásainak családtagjairól is megfelelő módon gondoskodjék. E mellett a társaság hazafias készségéből áldozott a háborús jótékonykodás céljaira, azonkívül ezideig közel 7 millió korona hadikölcsönt jegyzett s a háború kezdete óta csaknem 3 évig, vagyis mindaddig, amíg csak az élelmezéstezési nehézségek leküzdhetők voltak, teljesen a saját költségén, egy 40 ágyas kiségtő hadikórházat tartott fenn Kőbányán.

Bár ezidőszent a társaságnak minden gondját a háboruokozta sok nehézség és baj leküzdése foglalta le, mindazonáltal erre a hitünk, hogy a hön öhajított béke beköszöntésével friss tetterővel láthatunk a zavartalan munkához, avégből, hogy a vállalat még fokozottabb fejlesztésre irányuló törekvéseinket megvalósítsuk.

S most vesünk egy pillantást a vállalatra, amint az a társaság 50 éves fennállásának idején előtűnik áll.

A gyártelep összterülete 157.167 m², amelyhez újabbon 70.790 m² új terület eszaltoltatt. A beépített terület nagysága 108.000 m², s az épületek alatt elterülő, részben szikla, részben falazott pincék összes területe 56.500 m².

A gyártelepet a magyar királyi általánosított fővonalain 2 iparvágány köti össze, mely mintegy 2000 m. hosszúságban hálózza be a telepet, miáltal a nyerstermények átvétele s a sör elszállításá lényegesen megkönnyebbitetik.

Az árpa és maláta elhelyezésére szolgáló raktárak legújabb rendszerű szállítóberendezéssel vannak felszerelve s mintegy 100.000 q. befogadóképességgel bírnak.

A raktárakq szomszedságában állanak az árpatisztító- és osztályozógépek, valamint 21 darab, összesen 4000 q. befogadóképességgel bíró árpaasztók. Közvetlenül az árpaasztók alattq van a sziklapincében elhelyezett árpaeszirtató 14.000 m² területtel. A fenti helyiségekq új szoros mechanikail összefüggesben állanak egymással, hogy a vagonokból kiarakott árpa, tisztítva, osztályozva és áztatva, ugyszóalvén minden emberi munkna nélkül jut a eszirtatóba. A eszirtatóból kikerülő zöld maláta felvonók segítségével a 2, illetve 3 emeleti maláta-szárítóokra kerül, melyeknek összterülete 1450 m², befogadóképességgel pedig 1000 q. A maláta-szárítókból visszakerülő maláta a a eszirtáló- és tisztítógépekben keresztül pneumatikus uton jut a raktárhelyiségekbe s innen a főhőház emeletlein elhelyezett újabb tisztítószervezeteken át a malátadarálógépekbe és innen a cefrözöbe kerül.

A főhőház berendezése a legmodernebb technikai vívmányok egyike. A főzoterem egy 4 oldalról magas ablakkal megvilágított hatalmas helyiség, melyben 4 kettős főzöbe-

rendezés összesen 16 káddal van felszerelve. Magában a teremben semmiféle hajtószerkezet nem látható, mert a főzőkádak keverésének meghajtására, a sörle leeresztésére s a kifözött maláta eltávolítására szolgáló nagyszámu villamos-motorok, szivattyúk és egyéb gépészeti berendezések teljesen különválasztva, az épület földszintjén vannak elhelyezve. A főhőház napi termelőképessége 3600 hl. sör.

A főhőházzal közvetlen összeköttetésben áll a hűtőház, melynek legmagasabb emeletén minden oldalról szellözött, tágas és világos helyiségben 8 db. hűtőbárka van elhelyezve; e hűtőbárkák 4 fözet befogadására alkalmasak s összesen 1292 m² területtel bírnak.

A hűtőbárkahelyiség alatt van a fél és első emeleten elhelyezett, mesterséges léghéttel ellátott, részben alumínium, részben nagy fakáddal felszerelt erjesztőpince, valamint a 3600 q. befogadóképességgel bíró s 1200 m² kiterjedésű komlóraktár. Az erjesztőpincében ezidőszent 167 db. erjesztőkád 28.000 hl. irtartalommal van elhelyezve, a pince azonban, annak dacára, hogy csak 5000 m² kiterjedésű, 40.000 hl. befogadóképességre fokozható. Az erjesztőpincével szoros összeköttetésben állanak a részben ezen pince alatt, részben a telepnek további épületei alatt elterülő szikla- és falazott ászköpcék 32.000 m² kiterjedésű, melyek 225.000 hl. sör befogadására alkalmasak.

Ugyancsak az ászköpcékkel függ szorosan össze a szabadon álló s szigetelt falakkal ellátott kéntételes fejtőház, melynek földszintjén a sörnek kishordókba való fejtése, az I. emeleten pedig a transzport-hordók teljesen automatikus külső és belső mosása és szurkolása, míg a II. emeleten ugyancsak ezen hordóknak javítása és raktározása megy végbe. Maga a fejtőépület 3000 m² kiterjedésű, fejtőképessége napi 5000 hl., míg az automatákon naponta 12.000 hordó tisztítható. A fejtőházhoz hasonlóan modernül van berendezve a söröző palackosztály is. Ennek napi teljesítőképessége 120.000 palack mosása és töltése. A töltött palackok elraktározása egy 300 m² területű hűtőhelyiségben történik.

A söröző üzeméhez szükséges gőzmennyiséget 6 darab láncrestélytűzelés és tullehívőkkel ellátott legújabb rendszerű vízcsoves kazán 1800 m² fűtőfelülettel s több kisebb kazán circa 400 m² fűtőfelülettel szolgáltatja. A kazánház gépészeti berendezése a lehető legmodernebb, mivel nemcsak hogy fűtéstesző-készülékekkel van felszerelve, hanem a vagonok-va érkező szénnek a felállított hombárkba való beraktározása s onnan a kazánokhoz való adagolás is automatikuson történik. Ugyanígy megy

végbe a salak elraktározása s eltávolítása is. 9 sűrűdéses rendszerű üzemének hajtóerejét 1 darab 1300 lóerős, dinamóval és ammoniák-kompresszorokkal direkt kapcsolt gőzgép szolgáltatja, melynek fáradt gőzét részben fűzési, részben vízmelegítési célokra használják fel. Mint kisegítő hajtóerő 9 darab kisebb-nagyobb gőzgépegység van izomban, összesen 1500 lóerővel.

A telepen elhelyezett munkagépek, u. m. keverők, felvonók, szivattyúk, ventilátorok közvetlen meghajtására 167 darab villamosmotor szolgál. A körlelőhajtást, az erjesztő pince, a sámlóraktárak, az ászokpince és a fejtoléviségek mesterséges hűtését, valamint a jéggyár üzemét 7 darab ammoniák-kompresszor egy millió 750.000 óránkénti kalória teljesítőképességgel látja el.

A műjéggyár napi teljesítőképessége 1400 q.

Az üzemnél előforduló javítási munkákat a sörfőzde házilag végzi el s e célra modern munkagépekkel felszerelt lakatos-, villamos-, rézműves-, bádósos-, kovács-, asztalos-, bogárnér- és kádárműhelyekkel rendelkezik.

Tüzrendészeti szempontból a gyár mintegy 35 emberből álló iskolázott önkéntes tűzoltóságot tart fenn, mely külön laktányában elhelyezve, a legmodernebb felszereléssel rendelkezik.

A sörfőzdeinek a székesfőváros több kerületében mesterséges hűtéssel ellátott hűtőtelepei, a vidék számos nagyobb városában pedig amerikai rendszer szerint konstruált jégvermei vannak.

A gyár a következő elnevezés alatt hozza gyártmányait forgalomba:

világos és sötét ászok, világos király;

világos és sötét márciusi (bajor mód);

világos udvari (pilseni mód);

világos és sötét dupla márciusi;

sötét bak (fojtott) és a tavaszi idényben

tavaszi sört.

A sörfőzde saját kezelésében fejt söréit palackba is. Évi palack-sörforgalma mintegy tíz millió palack.

A sörök $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, 1 és 2 hektoliteres ürtartalommal bíró hordókban bocsátja áruba, e célra körülbelül 200 ezer hordó van forgalomban.

A vállalat személyzete a következő: 70 kereskedelmi és 73 műszaki tisztviselő és alkalmazott, 15 altiszt és szolga, ezenkívül a vállalat mintegy 7–800 munkást foglalkoztat.

A vállalat a szociális berendezésekre is súlyt helyez: tisztviselőinek, műszaki alkalmazottjainak, altisztjeinek és szolgáinak nyugdíjalapja van, melynek átlaga ez idő szerint egy millió 820.474 K 90 f., a segélyalap pedig idáig már 466.690 K 18 f.-re emelkedett.

A nyugdíjalap éppen az ötvenéves jubileum alkalmából kapott 400.000 K rendkívüli dotációt a végből, hogy az eddigi szabályok szerint járó nyugdíj 25%-os lakbérpótlékkal és az árval segélyezésénél ak orhatár 18 évvel 20 évre felemelhető legyen, továbbá hogy a munkások közül is azok, akiket erre az igazgatóság kiválasztva érdemeseknek tart, ugyiszintén ezeknek özvegyei és árvali a nyugdíjba bevonhatók legyenek.

A vállalat úgy hazánkban, mint a külföldön tartott általános és szakkiállításokon nagyobb kitüntetésekben részesült. Ezek közül különösen kiemelendő, hogy az 1885. évi általános országos kiállítás alkalmából 'termelvényeink kitünő minősége és kivitelképessége'rt a nagy díszokmányt nyerte el, milleniumi kiállítások, versenyen kívül lévén, az általa nagy arányban megkapta, míg az 1900. évi párisi világkiállításán a „Grand prix”-ben részesült.

1911. évben az a kitüntetés érte a vállalatot, hogy az Országos Iparégyesület az évi aranyéremet az Első Magyar Részvény-Sörfőzdeinek ajánlotta fel, még pedig a következő, nagyon megtisztelő megoklással:

„A hatvanas évek végén kezdődött iparalaptási éra természetesen első sorban a mezőgazdasággal kapcsolatos iparágak felé fordult, mint amelyek hazánkban igen előnyös helyzet és jövő kínálkoztak. Ez iparágak között igen fontos helyet foglalt el a sörgyártás, mely az utolsó félézad alatt igen nagy fejlődésnek indult. A hazánkban bőségesen található elsőrendű nyersanyag ugyanis a magyar sörtermelés arra predesztinálta, hogy gyártmánya nemcsak mint egyik legfeljebb és legkedveltebb fogyasztási cikk, hanem mint exportra is föltötte alkalmas produktum nagy demenziókban foglalkoztassa az erre kellő szakértelemmel és elegendő tőkével rendelkező ipartelepeket.

Ez pedig csak a berendezések minztaszéri és minuciózus tökéletesítésével, az ez iparban jelentkező, folyvást előretört haladás minden eszközének minél tökéletesebb felhasználásával s a töké kelő kiaknázásával vált lehetségessé. És az Első Magyar Részvény-Sörfőzde ezen a téren nem is kimélt semmi költséget. Nagyon jól tudta, hogy abban az óriási világversenyben, mely e kibekben keletkezett, csak úgy állhatja meg helyét, ha összes berendezéseiben alkalmazni tudja a legmodernebb szakbeli vívmányokat s ha a természet minőségét e révén arra a magaslatra emeli, melyről bizton győzedelmeskedhetik.

H valamben, úgy e kibekben áll az, hogy reklám, összeköttetés, ár, vám, tarifa, mind szinte mellékes. Az egyéüll és fő hódító eszköz a sör kitünő

minősége. Ezt a minőséget elérni és fontartani volt legfőbb célja az Első Magyar Részvény-Sörfőzdeinek és erre koncentráta okos körültekintéssel tökéjét és e célra aknázta ki a legkiválóbb szakértelem, melyet a cél szolgálatába állíthatott. Berendezéseit mintaszervív modernizálta és telepe átalakításának nagyszabású munkálatai még most is folyamatosbannak. Ezt a folytonos előretökévést, a már elért haladást és egyik legfontosabb fogyasztási cikkünknek országos jelentőségűvé emelése, verseny- és kivitelképessége körül szervezett érdemeket kívánta az Országos Iparégyesület méltán, mikor a teleplek legnagyobb kitüntetését, ezidei aranyéremét ajánlotta föl.”

Kitüntetett nagyiparos. A király a személye körüli magyar miniszter előterjesztésére upesti **Wolner** Tiadvar nagyiparos upesti lakosnak, az Első Magyar Részvény-sörfőzde igazgatóság tagjának, a közügyek terén és a hadviselés érdekében kifejtett tevékenysége elismeréséül a Ferenc József-rend közpékeresztjét a csillaggal adományozta.

A sörtermelés csökkentése. Bécsből jelentik: Rendelet jelent meg a sörtermelés további korlátozására néve. Az eredeti intézkedés szerint a gyárak az 1911–12. és az 1912–13. évben előlított sörmenység 25 percentjét termelheték. Ezt a mennyiséget most 6 százalékra korlátozták.

Nyugatmagyarországi sörfőzde és malatagyár rt. cég alatt a Kőbányai polgári söröző rt. új vállalatot alapított, amely megvette a folyó évi júniusban felszámolása ment Első soproni sörfőzde és malatagyár rt. soproni sörgyárát. Az alapítóké 1 $\frac{1}{2}$ millió K (1500 drb 1000 K n. é. részvény). Az igazgatóság tagjai: dr. tószegi Freund Antal, tószegi Freund Emil, Pártos Ottó és dr. Tópler Kalmán. A vállalat központi irodája Budapest, X. Maglódi-ut 17. alant van.

Újtátrafűré dr. Szontagh szanatórium rt. cég alatt a Magyar általános ingatlanbank rt. 2 $\frac{1}{2}$ millió korona alapítókével (6250 drb 400 K n. é. részvény) új részvénytársaságot alapított Újtátrafűre, illetve az ottani Szontagh-szanatórium megvételére és üzemének folytatására. Az igazgatóság tagjai: dr. Horvát Lipót, a Magyar általános takarékpénztár vezérigazgatója (elnök), dr. Hatom Dezső, a Magyar általános ingatlanbank vezérigazgatója (alelnök), Báthory István műépítész, dr. Szontagh Miklós fűrdőorvos (ügyvezető igazgató), Bánó Dezső kávéháztulajdo-

nos, Pényes Miklós igazgató, Gundel Károly vendéglojs, Grünfeld Miksa szeszkereskedő, Kommer Ferenc szállodás, Neugebauer Kornél, a Leszámítolóbank igazgatója, Szántó Ferenc sörkereskedő, Winchler Ernő főszolgabíró és Tibor Róbert bankigazgató. Felügyelőbizottság: Kiss F. Lajos, Dr. Dréher Imre, Mezey István, Szikra Károly és Szegő Gyula.

Feketehegy gyógyfürdő (rt. cég) alatt 500.000 K alapítókével (1250 db 400 K n. é. részvény) új fürdővállalatot alapított a Magyar általános ingatlanbank, amely megvette Feketehegy-fürdőt és ott szanatóriumot és szállodákat épít. Az igazgatóság tagjai: Dr. Halom Dezső (elnök), Báthory István (alelnök), Kommer Ferenc, Gundel Károly, Szántó Ferenc, Grünfeld Miksa, Bánó Dezső és Tibor Róbert, Felügyelőbizottság: Mezey István, Szabó György és Szegő Gyula.

Vasútvendéglojs

A Magyar Bank bérbeveszi az összes vasúti vendéglojs. A Magyar Bank- és Kereskedelmi Részvénytársaságunk így igen nagy horderejű beadványa fekszik a kereskedelmi minisztériumban, mely a hazai összes állomási vendéglojs egy kézben való bérbevételét és üzemeltetését célozza. A Magyar Bank a beadványban körvonalazott tervek gyakorlati keresztülvételére céljából egy külön részvénytársaságot létesítene, mely jóval nagyobb bért fizetne, mint amekkorát az állomási vendéglojs után járó bérjövetelem kitesz és előtárja az egyes vendéglojsok minden szükségleti cikkel. Ha elképzeljük, hogy az egy kézben vezetett vasúti vendéglojs fogyasztása milyen rengeteg élelmiszerbiztosítást és mekkora személyzet foglalkoztatottságot feltételez, csak akkor bontakozik ki teljes egészében a terv nagy koncepciója. A Magyar Bank vállalata birtokokat szerez meg az ország különböző pontjain, amelyek természetét a vendéglojs könyhák részére kötné le.

(Mi a Magyar Banknak e tervét egyszerűen kivihetetlennek véljük. Bővebben is e fontos hírrel majd akkor foglalkozunk-ha a pozitívabb adatok általánosan rendelkezésünkre. Egyelőre még csak annyit, hogy úgy látszik, a számadás a vendéglojsok nélkül készült.)

ORÖM BOR-ORÖM

egy teljesen kifogástalan ORÖM-BOR házilág való elkészítéséhez. Nem udonság, mivel ezen aroma már 30 év óta folyton azonosodó vendélel a kereskedelemben él van terjedve. Teljesen megbízható, sikerfelemelő kizárva; az élelmiszer törvénynek megfelelő. Ára 100 liter készítéséhez K 15.-. Székioldás csakis utánév mellett.

BALDAUF JÓZSEF, Pozsony, Nachtkingthall.

Közgazdaság

IA Haditerméry Rt. mérlege. A Haditerméry Rt. igazgatósága az elmúlt héten tartott ülésében megállapította a vállalatnak második évi mérlegét, mely 1916. július 10-től 1917. június 30-ig terjedő időszakról szól. A mérleg, melynek számadásait alább közöljük, 6,9 millió korona tiszta nyereséggel zárult. Ez két millióval haladja túl a tavalyi üzletév tiszta eredményét. Erköldősséel várjuk az igazgatóság jelentését, mely bizonyára kommentárul szolgál majd a számadatokhoz, melyek így inkább a naxyságuknál fogva sokatmondók és a H. T. üzletkörnek óriási arányú fejlődését mutatják. Elhez a magyarúnyra üzlethez képest tulajdonképpen nem is sok a kimutatott tiszta nyereség. Jóval nagyobb lenne, ha az adminisztrációs költségeket nem emésztették fel rengeteg sok pénzt. Igaz, hogy ilyen óriási üzletkör mellett a személyzeti költségek és kiadások növekedése elkerülhetetlen.

Mérlegszáma, V a g y o n: Be nem fizetett részvényfka 14.000.000, Pénztárkésztelt 237.544,78, Idegen pénzenek készlete 61.772,14, Árúkészlet 20.069.971,09, Berendezés 55.917,99, Adóssok 258.987.926,39, összesen 293.413.132,39 korona, — T e h e r: Részvénytöke 20 millió, Tartalékalap 4.611.243,79, Külföldi üzlet háborus kockázatainak tartaléka 7.500.000, Elfogadványaink 32.358.000, Fel nem vett osztalékok 160.500, Hitelezők 221.870.183,17, Felesleg 6.913.205,43, összesen 293 millió 413.132,39 korona.

Üzlet eredmény-száma, T a r t o z í k: Költségek 4 millió 300.351,44, Tiszti fizetések 5.198.699,76, Adó- és illetékek 1.016.724,80, Felsleg 6.913.205,43, összesen 17.158.981,43 korona, K ö v e t e l: Jutalékok 7.504.356,10, Különféle bevételek 6.067.464,17, Külföldi üzlet felesleg 3.575.460,56, Kamatok 11.700,60, összesen 17 millió 158.981,43 korona.

A kimutatott 6,913,205 K 43 fillér tiszta nyereséggel a részvényesek csupán a befizetett hatmillió korona alapítókének 5%-ára tarthatnak igényt, tehát osztalék fejében csupán 300.000 korona, vagyis részvényenként 150 korona kerül kifizetésre. A fennmaradó 66 millió koronát tartalékba helyezik. A mérleg számadatai közt felülénk a hitelezőknek 221,8 millió tétele. Erköldötünk ez után a tétel után és azt a közelebbi magyarizatókat kaptuk, hogy ez nem a bankoknak, hanem a H. T.-nyel közelebbi kapcsolatban álló bizonyosnyosok, malmok és egyéb cégek követeléseiből állott éle. A finanszírozás egyébként elfogadványok útján történt, amelyek 2^{1/2}–3%-kal találtak elhelyezést a budapesti és bécsi piacon. A mérleg vagyonoldálan is van egy feltűnő tétel, az adóssok tétele 258,9 millió koronával. A készpénzzel dogozó mai üzleti világban meglepő a kánnvelőgekek és a nagy összegek. Azt halljuk, hogy e tételben igen jelentékeny összeggel szerepelnek a hadügyminisztérium és a törvényhatóságok tartozásai. A H. T. forgalmának méreteit mutatja az az információk, hogy az elmúlt üzletévben az elkönyvelt tételek száma 4,5

millió volt 35 milliórd korona összegben. A társaság központjában, valamint bel- és külföldi kirendeltségeiben több mint 1500 tisztviselő és tisztviselő müködik.

A Hagenmacher Kőbányai és Budafoki Sörgyárak Részvénytársaságának Budapesten 1917. évi november hó 23-án délelőtt 10 órák a társaság központi irodájának helyiségében tartja rendes közgyűlését. Tárnyak: 1. Az igazgatóság évi jelentése. 2. A felügyelőbizottság jelentése. 3. A felügyelőbizottság által megvizsgált mérleg- és nyereség- és veszteségszámla jóváhagyása és a felmentvény megadása. 4. A nyereség felosztása, különösen a kifizetésre osztalék feletti határozathozatal és az igazgatóság, valamint a felügyelőbizottsági tagok díjazásának a lefolyt évre való megállapítása. 5. Egy igazgatósági tag választása két évre. 6. A felügyelőbizottság tagjainak választása egy évre. 7. Esetleges indítványok. — **Mérlegszáma, V a g y o n:** Ingatlanok, gépek és berendezések számla 3.998.594,68 K, Nyersanyagok és termények száma 147.855,51 K, Iparvágyászámla 30.700,— K, Irodaberendezési számla 600,— K, Jégszámla 200,— K, Ertekékpapírok számla 3.767.989,68 K, Adóssok számla 17.505.851,21 K, Óvadékok számla 1.121.486,19 K, M. kir. postatakarékpénztárszámla 99.619,63 K, Pénztárszámla 112.163,66 K, Összesen 26.785.000,56 K, T e h e r: Részvénytökeszámla 8.000.000,— K, Ertekésközenési alap számla 3.490.000,— K, Tartalék-alap számla 485.420,06 K, Hitelezők és söradó számla 10.582.299,77 K, Óvadékok számla 1.123.679,92 K, Kétes követelések leírasi tartalék számla 60.000,—, Adószámla 1.400.000,—, Osztalék számla 400.000,— K, Nyereségátvétel 1916. évről 64.337,22 K, Nyereség 1917. augusztus 31-én 1.178.925,9 K, Összesen 26.785.060,56 K. — **Veszteség- és nyereségszámla, T a r t o z í k:** Általános költségszámla 2.674.04,64 K, Söradó számla 1.276.480,02 K, Ertekésközenési alap számla 1.305.000,— K, Kétes követelések leírasi számla 4.062,07 K, Jég számla 26.309,59 K, Biztosítási számla 50.516,86 K, Adó számla 1.542.366,41 K, Osztalék számla 400.000,— K, Nyereségátvétel 1916. évről 64.337,22 K, Nyereség 1917. augusztus 31-én 1.178.932,59 K, Összesen 8.522.039,40 K. K ö v e t e l: Nyereségátvétel 1916. évről 64.337,22 K, Kamat számla 543.391,58 K, Házbérek számla 64.855,11 K, Árú számla 7.849.455,49 K, Összesen 8.522.039,40 K.

Füvárosi Sörgyár Részvénytársaság Kőbányán a folyó évi november hó 7-én tartott rendkívüli közgyűlését elhalasztotta, hogy a társaság alapítóké 20.000 darab új részvény kibocsátása által négy millió koronával tizenkét millió koronára felemeltessék és hogy ezekből az új részvényekből, amelyek 1917. évi szeptember hó 1-étől kezdve részesednek az üzlet eredményében, 10.000 darab az égi részvények birtokosainak átételére felajánlással, Ezen határozat alapján a régi részvények birtokosainak a fentemlített 10.000 darab részvényt a következő feltételek mellett ajánlják fel átételre: 1. Négy-négy részvény alapján egy új részvényt vehető át. Egyes részvények után az elővételi jog töredékekre nem gyakorolható.

2. Az átvételi árfolyam 200 koronán alapítottat meg, 3. Az elővételi (átvételi) jog — különben elvesztésének terhe alatt — 1917. évi november hó 15-étől kezdve 1917. évi november hó 24-éig bezárólag hétköznapokon a rendes pénztári órák alatt a Hazai Bank Részvénytársaság értékpapírpénztáránál (Budapest, V., Harmincad-utca 6. sz.) a 4. pont határozatmányai szerint gyakorolható. Ezen határidő leteltével az elővételi jog megszűnik, 4. Aki elővételi jogával élni kíván, tartozik a régi részvényeket szelvényív nélkül, sorsszám szerint rendezett jegyzék kíséretében, amelynek úrlapjai a Hazai Bank Részvénytársaság pénztáránál rendelkezésre állanak, egyidejűleg végett ugyanott benyújtani és egyidejűleg az új részvényekért darabonként 200 koront, hozzáadva emek az öszneknek 1917. évi szeptember hó 1-étől a befizetés napjáig számított 5%-os kamattal, befizetni, 5. A részvényes által bemutatott részvényeket a Hazai Bank Részvénytársaság értékpapírpénztára azonnal helybeviszi és azokat a bejelentett elővételi jogokra eső részvényekről szóló ideiglenes elismervényekkel együtt a részvényesnek visszaszolgáltatja, A végleges új részvényeket a Hazai Bank Részvénytársaság értékpapírpénztára 1918. évi július hó 1-től kezdve fogja az ideiglenes elismervények visszaszolgáltatása ellenében kiadni.

A „Pannonia” Söröző Részvénytársaság Pécsett VII, évi rendes közgyűlést 1917. évi november hó 18-án délelőtt 11 órakor a gyár épüstermében tartotta meg a következő tárgysorozattal: 1. Előnöki megnyitó és két részvényes kijelölése a közgyűlési jegyzőkönyv hiteltelítésére, 2. Az igazgatóság új jelentése, és a felügyelőbizottság jelentése az 1916—17. üzleti évi zárszámadások megvizsgálásáról és a mérleg megállapításáról, továbbá javaslat a nyereség felosztása, hovatartótlása és a felmentvény megadása tárgyában, 3. A felügyelőbizottság megválasztása. — Mérlegszámla. V a g y o n: Pénztárkéslet 52.997,71 K. Inzantlanok (telek, gyári és egyéb épületek) 1.079.302,53 K. Gyári gépek, felszerelések, fogatok és berendezések 1.329.659,20 K. Készletek 376.437,14 K. Értékpapír számla (ebből 1.902.000 K hadikölcsön) 1.747.113,85 K. Alomási rakodógátny és vasúti hűtőkocsik 20.000,— K. Átmeneti számla 1.896,24 K. Polyozámla és áruadók 742.733,19 K. Behajtatlan követelések leírása 42.280,99 K. Penmaradó követelések öszgeke 700.452,20 K. Értékpapírok függő kamata 36.103,33 K. Összesen 5.343.962,20 K. T e h e r: Részvénytőke 2.000.000,— K. Tartalékalap 100.000,— K. Értékesítési tartalék 900.000,— K. Kétes követelések tartaléka 61.256,27 K. Hitelezők és államkincstár 1.751.236,61 K. Átmeneti számla 77.322,99 K. 1915—16. évről áthozott nyereség 11.087,98 K. Nyereség az 1916—17. évben 443.058,35 K. Összesen 5.343.962,20 K. — Nyereség- és veszteség-számla T a r t o z i k: Üzleti költségek számlája 771.630,74 K. Tiszti fizetések 72.676,86 K. Biztosítási 11.928,89 K. Behajtatlan követelések leírása 42.280,99 K. Értékesítési tartalék 340.000,— K. Nyereségáthozat 1915—16. évről 11.087,98 K. Nyereség az

1916—17. évben 443.058,35 K. Összesen 1.794.332,84 K. K ö v e t e l: Házberjövdelem 4.950,26 K. Jég számla 3.288,29 K. Sőr szála 1.693.523,81 K. Értékpapírok kamatjövdelem 81.482,50 K. Nyereségáthozat 1915—16. évről 11.087,98 K. Összesen 1.794.332,84 K. Megemlíttésre méltó, hogy a Pannonia Söröző Részvénytársaság ez évben háborús jötköny cőra 20.000 koront, tisztviselők és munkások javadalmazására 15.000 koront, a tisztviselők nyugdíjalapjára 50.000 koront jutottat.

A Király-Söröző Részvénytársaság 1917. évi október hó 15-én délelőtt 11 órakor Nagymihályon, a Király-Söröző Részvénytársaság helyiségekben tartotta meg II. évi rendes közgyűlést a következő napirenddel: 1. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentése, 2. A zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a tiszta jövedelem hovatartótlása és a kifizetendő osztalék megállapítása, valamint az igazgatóság és felügyelőbizottság részére adandó felmentvény iránti határozathozatal, 3. 2 igazgatósági tag 3 évre való megválasztása, 4. A felügyelőbizottság egy évre való megválasztása, 5. Az alapszabályok módosítása és kiegészítése. — Mérlegszámla. V a g y o n: Építkezés és gyárberendezés 552.900,22 Készletek és anyagok 36.754,70. Pénztárkéslet 10.130,04. Értékpapír tárcza 48.457,50. Adósok 715.920,39, összesen 1.364.162,85 korona. — T e h e r: Részvénytőke 750.000,—, Tartalékok: értékesítési alap 250.000,—, rendes tartalékalap 10.000,—, adóattalék 12.000,—, Hitelezők 244.127,80. Nyereségáthozat 4.398,68, Folyó évi nyereség 93.636,37, összesen 1.364.162,85 korona. — A közgyűlés elfogadta az igazgatóság javaslatát, a tartalékalapot 30.000 koronára, az adóattalékokat 25.000 koronára emelte fel, 2 igazgatósági tagot, valamint a felügyelőbizottságot további egy évre megválasztotta.

A Király-Söröző Részvénytársaság 1917. évi november hó 24-én délután 4 órakor Nagykanizsán, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókintézetének helyiségekben tartja meg XXV. évi rendes közgyűlést a következő napirenddel: 1. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentése, 2. A zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a tiszta jövedelem hovatartótlása és, a kifizetendő osztalék megállapítása, valamint az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére adandó felmentvény iránti határozathozatal, 3. Az alapszabályok 20. §-ának módosítása, 4. Igazgatósági választások az alapszabályok 20. §-a értelmében, 5. A felügyelőbizottságnak egy évre való megválasztása. — Mérlegszámla. V a g y o n: Sörgyári telepek és berendezések 1.874.510 K 26 f. ingatlanok 272.000 K, pénztári készletek 43.048 K, értékpapírtárcza 1.397.250 K, áruk és anyagok 159.866 K 68 f, adósok 2.184.091 K 81 f, összesen: 5.930.767 K 52 f. T e h e r: Részvénytőke 3.000.000 K. Tartalékalapok: rendes tartalékalap (Az igazgatóságí indítvány elfogadásá áttal a rendes írtalékalap 450.000 koronára fog emelkedni.) 400.000 K, értékesítési alap 1.000.000 K, folyó évi gyarapítás (150.000 K) 1.150.000 K, adóattalék

200.000 K, ingatlantartalék 50.000 K, fel nem vett osztalékok 1437 K, hitelezők 586.674 K, 45 f, nyereségáthozat múlt évről 39.133 K, 18 f, 1916/1917. évi nyereség 503.522 K 89 f, összesen: 5.930.767 K 52 f.

A Tokajai Bortermelő Társaság Részvénytársaságának 1917. évi november 27-én délután 5 órakor Budapesten, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank főintézetének helyiségekben (V., Fűrdő-utca 2. szám) megtartja tizedik rendes közgyűlést, melynek napirendje a következő: 1. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság üzleti jelentésének és az évi számadásoknak előterjesztése, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása iránti határozathozatal, valamint az igazgatóság és a felügyelőbizottságak a felmentvény megadása, 2. A felügyelőbizottság díjazásának megállapítása, 3. Igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok választása. — A közgyűlésen résztvenni kívánó részvényesek részvényeiket az összes szelvényekkel a részvénytársaság pénztárainál (IV., Váci-utca 27. sz.) vagy Sárospatakon, vagy Tokajban, vagy a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank (Budapest, V., Fűrdő-utca 2. sz.) értékpapírpénztáránál tartoznak legalább 1917. évi november 24-ig bezárólag letenni.

A „Nagyvárdi Sörgyár Részvénytársaság” 1917. évi november hó 19-én, déli 12 órakor a Hazai Bank Részvénytársaság Budapesten, V., Harmincad-utca 6. szám alatti levő helyiségekben tartotta IV. rendes közgyűlést a következő napirenddel: 1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, 2. Az 1916/1917. évi mérleg- és nyereség- és veszteség-számla bemutatása, megállapítása és határozathozatal a nyereség felosztása tárgyában, 3. Határozathozatal az igazgatóság és a felügyelőbizottságak adandó felmentvény tárgyában, 4. Az alapszabályok 4. és 24. §-ának módosítása, 5. A felügyelőbizottság tiszteletdíjának megállapítása az 1917/1918. üzletévre nézve. Minden részvényes, aki a közgyűlésen személyesen vagy helyettesíté áttal megjelenni kíván, tartozik a közgyűlés napját megelőzően három nappal részvényeit a még le nem járt szelvényekkel együtt Budapesten, a Hazai Bank értékpapírpénztáránál (Budapest, V., Harmincad-utca 6. szám) letétbe helyezni. A letétre a részvényesek elismervényt kapnak és ezen letétjegy egyszerűsmdn a közgyűlésen való részvételre igazolványul szolgál. Az elismervény vizsgálása ellenében a közgyűlés után a részvények kiszolgáltatnak. Az alapszabályok 15. szakaszának megfelelően letétbe helyezett minden egyes részvény a közgyűlésen egy szavazatra jogosít, Mérlegszámla. V a g y o n: Gyári telek 62.500,— K. Gyári épületek és berendezés 360.000,— K. Hordók 5000,— K. Ládák és palackok 5000,— K. Fogatok 8000,— K. Pénztári készletek 12.989,29 K. Árukészletek és nyersanyagok 95.658,2 K. Adósok 399,81 K. Hadikölcsönkötvények és értékpapírok 61.020,20 K. Átmeneti számla 1126,— korona. Összesen 1.010.603,32 K. — T e h e r: Részvénytőke 200.000,— K. Tartalékalap 5.974,07 K. Értékesítési tartalékalap 360.000,— K. Hitelezők 355.529,53 K. Államkincstár adóért

20.399,94 K. Átmeneti számla 31.500.— K. Nyereségátthozat 1915—1916. évről 4.655,63 K. 1916—1917. évi nyereség 32.544,15 K. Összesen 1.010.603,32 K. — Nyereség- és veszteségszámla. Tartozik: Leírás-értékesítéskénti tartalékalapra 238.070,86 K. Adók és illetékek 45.222,33 K. Kamatok 7.654,54 K. Általános költségek 212.627,23 K. Nyereségátthozat 1915—1916. évről 4.655,15 K. Összesen 540.774,74 K. Követel: Nyereségátthozat 1915—1916. évről 4.655,63 K. Sorszámra 534.269,11 K. Hadikölcsön kötvénykamat 1.850.— K. Összesen 540.774,74 korona.

A szerkesztő postája

Zrinyi-szálló, Csáktornya. Levél ment. Tévesen jelezte ön, eddig nem tartozik lapunk előfizetői közé. Kérjük szives intézkedését. Előfizetési ár egész évre 8 kor.

Vasuti vendéglős, Margittalva. Ügyében a pénzügyminisztériumban eljárunk. Ügyének elintézését megsürgöttük; az eredményt elintézés után levélben közöljük.

K. Korcsmáros. Nem vonatkozik önére; várja be az ily értelmű hatósági végzést.

Többeknek. Azt halljuk, hogy a Hungária-citrom-por megfelel a rendeltetésnek. Különbön próbálják meg.

Regény

A fehér asztal 11

— Elbeszélés —

Írta: Szomaházy István

Kiváncsian, csillogó szemmel nézett reám s én, ahogy bájos arcát, gyönyörűen kirajzolódó karcsu termetét magam előtt láttam, talán még százszor szerelmesebb lettem belé, mint eddig. De azért éreztem, hogy ezt a világot minden kincséért se menném most megválni neki s hogy százszor inkább meghalnék, semhogy most valami szentimentális jelenetet produkáljak előtte. Lesütöttem hát a szememet s szemérmes mosollyal szóltam:

— Az a levél csak közönséges szédülés volt, mert nekem abszolút nincs valami sürgős közölni valóm... Egyáltalában nincs közölni valóm, csak — őszintén szólva — látni akartam magát, mert már nagyon régen nem láttam. Vagy hat héten át minden nap vártam, hogy eljön hozzám s mivel nem jött, hát agódní kezdtem, hogy talán valami baja esett... Ez az oka, hogy ilyen szelármás módon voltam bátor egy ötperces audienctát kérem...

Hermin gyöngéden megveregette az arcomat, ami megint forrongásba hozta a véretemet.

Nyit-tér

IPARSÓ

fagyalt, jegeskávét, hidegkézsztimnyek előállításánál a jég szózára, valamint hűtőeszközökhöz. Minden felvilágosítást és értesítést szóbeli vagy írásbeli kérézősókódésekre díjmentesen nyújt

A Magyar Királyi Söjvedék Vezérügynökköge

IPARSÓSZÁLY:

Budapest V., Vilmos Császár-ut 32. Telefon 73-40

Uj előfizetőinknek

• díjlatlanul megküldjük •

Szomaházy István a fehér asztal

• című regényünk eddig •
• megjelent példányait! •

1 citrom 6 fillérbé kerül,
ha a közkedvelt

„Hungária” zamatos citrom pótló port használja teaához, limonádéhoz, sütéshez, főzéshez ecet helyett is kitűnően használható, ahol pótolja citrom ízét és természetes illatát. Használata igen egyszerű, egy dekagrammnyi oldjunk fel egy deci vízben és abból 5–6 cseppet öntsünk egy csésze teaéhoz. Főzésnél ecet helyett pedig egy dekagramm $\frac{1}{4}$ liter vízben oldjuk fel, amikor is kitűnő boréceket kapunk belőle.

Ára: egy kiló 120 korona legkisebb rendelést $\frac{1}{8}$ kiló 16 koronáért küld utánvétel mellett.

KERTÉSZ MIKSA

vegyi laboratóriuma

Budapest, VI., Aradi-utca 61. sz.

Felölös szerkesztő és kiadó:

Böhm Ármín.

— Kis fiam, hát hiányoztam neked. hát gondoltál rám? Édes vagy és nagyon szeretlek, a szavamra mondom...

Most itt lett volna a pillanat, hogy merészebb vallomásra fogjak, de Hermin nem engedett időt rá, hogy ilyen nagy dologra elszánjam magamat. Megint a kezem után nyult, aztán jóízűen elnevette magát.

— Azt hitted, hogy beteg vagyok, mert az ágyban fekszem? Nem, kis számarom te, nincs nekem semmi bajom. Én nappal olyankor szoktam az ágyban maradni, mikor valami gzdag udvarló helyett a nyomor karjai ölelnek át... Ha elfogy a pénzem, akár öt nap, öt éjjel se kelek föl... Ilyenkor undorodom a világától s nem akarok más arcot látni, mint a szabályomét... Most tehát kombinálj, hogy miért nem mozdultam ki már vagy három nap óta a hálószobámból...

— Nincs pénze?

— Nincs pénzem? Ez igen diszkrét kifejezés, fiam. Nem hogy pénzem nincs, de öt sous sincs az egész házámban. Három nap óta hitelben élünk s ez nem olyan nagy baj, mint az, hogy most már a csalédeim is tudnak a nyomorom felől. Jeanette, a szabaleányom, ma reggel jó ideig tett-vet az ágyam körül, aztán végre elszánta magát rá, hogy megszöködjön... Ezt mondta: „Ha a madame-nak nincs aprópénze, én adhatok ötven frankot, amíg egy nagy bank-

jegyet fölvalt.” Sunyi pillantással mondta ezt s elképzeltetted, hogy mit feleltem neki a szemtelen ajánlatára...

— Kikérgette a szobából!

— Ezt feleltem neki: Helyes, szivem, hozd be az ötven frankodat... Jeanette behozta az ötven frankját, s most már a portás, meg az inas is tudja, hogy a szabaleányom megtarkartott pénzeszkéből élék...

— Hát hogyan jutott idáig?

— Ez hosszú történet, fiam, ami téged nem nagyon érdekel... Elég annyi, hogy Etlváry grófnak majdnem kitépem a bajuszát s haragomban minden vagyonomat oda ajándékoztam a monte-arlói részvénytársaságnak... Ez különben nem olyan nagy baj, mert ha ma a szabaleányomtól értem is kölcsön ötven frankot, nem lehetetlen, hogy a jövő héten megint száz ezer frankom lesz a Credi Lyonnais-ben. Effélől nyugodtan alhiatsz, hiszen ez nálam nem olyan rendkívüli eset... Most csupán arról van szó, hogy hirtelenében segítsek magamon valahogy, mert a derekam már nem bírom a sok fekvéstől...

— Megengedi, hogy én felajánljak valami pénzt? — kérdeztem részvétellel.

— Te? Hát mennyi pénzed van?

— Van vagy ötszáz frankom a takarékpénztárban...

Hermin hangos nevetésre fakadt.

(Folyt. köv.)

SZÁNTÓI SAVANYÚVIZ

elsőrendű természetes, szénsavdus asztali gyógyvíz.

Főraktár: **Péczy Antal** ásványvíz-nagy-
kereskedő
Budapest, II. ker., Margit-körút 50-52. szám.
Telefon: 40-97. ☐ Telefon: 40-97.

Emésztést elősegítő
nyálkoldó
savközbősítő

MATTONI

GISSHÜBLER

TISZTA TERMÉSZETES ALKALIÁS
SAVANYÚVIZ.

Legjobb asztali és üdítő ital

MATTONI HENRIK
VI., TERÉZ-KÖRUT 37. SZ.

KOVALD TISZTIT, FÉST BUDAPEST

GYÁR ÉS FŐÜZLET: VII, SZÖVETSÉG-UTCA 35-37.
TELEFONSZÁM: JÓZSEF 15-71 és JÓZSEF 18-00.

TOKAJI COGNAC

A LEGJOBB

Első Tokaji Cognac-
gyár

Központi iroda:

Budapest, Frangepán-u. 12

Parafadugók. PEZSGÓDUGÓT, használt, de nem törött, melyek hosszúak és szép vastagra feldagadtak, drb-ként kor.1.30, PALACKDUGÓT, használtat és nem töröttet kilonként kor. 25.-, valamint UJ PALACKDUGÓT kor. 58.- kilonkénti árban vesünk előzetes megmintázás mellett utánvétell.

FROMMER TESTVÉREK VI, Teréz-körút 23. szám

Kolzer

DIVATHÁZA

**Állandó
occasió!**

Eladás a souterrainban
BUDAPEST, IV.
KOSSUTH-LAJOS-U. 9